

Fractie GroenLinks en PvdA
T.a.v. de heer Van Dinther,
de heer Van Kessel en
mevrouw Bos

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
21 september 2021			
Onderwerp			Aantal bijlagen
Beantwoording artikel 41 vragen van de fractie GroenLinks en de PvdA over gevolgen uitspraak Raad van State Windmolenpark Elzenburg – de Geer. Bijlage bij Raadsinformatiebrief dd 21 september.			--

Geachte gemeenteraad,

Hierbij antwoorden wij aanvullend op de artikel 41-vragen d.d. 1 augustus jongstleden met betrekking tot de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State inzake Windmolenpark Elzenburg de Geer van 28 juli voor zover deze al niet zijn beantwoord in de Raadsinformatiebrief van 21 september jl. over dit onderwerp. Wij verzoeken u beide documenten in onderlinge samenhang te bezien.

1. Waarom zijn destijds niet alle geluidsbronnen meegenomen in de berekening van de cumulatieve geluidsbelasting?

Alle (akoestisch gezien) relevante geluidsbronnen zijn in de berekening van de cumulatieve geluidsbelasting meegenomen, zo volgt uit de plantoelichting en het onderliggende akoestisch onderzoek. Omdat geluid afkomstig van vaarverkeer, landbouwverkeer en vliegverkeer vanwege het laagvlieggebied slechts incidenteel voorkomt, menen wij dat deze incidentele geluidbronnen voor de cumulatieve geluidbelasting niet relevant zijn. Daarom zijn deze geluidbronnen destijds niet meegenomen. De Raad van State oordeelt echter dat dit standpunt beter moet worden gemotiveerd, met name vanwege het aanwezige laagvlieggebied. Het nieuw vast te stellen bestemmingsplan wordt daartoe voorzien van een aanvullende akoestische onderbouwing.

2. Kan dit nog gerepareerd worden?

Vooralsnog gaan wij er van uit dat dit inderdaad kan worden gerepareerd. Daarvoor is echter eerst aanvullend akoestisch advies nodig. Dit onderzoek wordt op dit moment uitgevoerd

3. Wat zijn de mogelijke effecten/gevolgen van een nieuwe berekening voor de realisatie van het beoogde windmolenpark?

Aangenomen dat deze incidentele geluidbronnen inderdaad niet relevant zijn voor de cumulatieve geluidbelasting zijn er in zoverre geen gevolgen. Om dit met zekerheid te kunnen zeggen moet aanvullend akoestisch advies worden afgewacht.

4. Klopt het dat de tijdelijkheid van het windmolenpark wel is vastgelegd in het bestemmingsplan en de verleende omgevingsvergunning, maar dat de voorwaarde van financiële zekerheidsstelling daar niet in opgenomen is?

Dat klopt. Bovendien is dit verankerd in de anterieure overeenkomsten met de initiatiefnemers.

5. Klopt het dat, gezien de uitspraak van de Raad van State, die voorwaarde van financiële zekerheidsstelling conform artikel 7.19 lid 4 onder c van de toen geldende Verordening Ruimte wel expliciet in het bestemmingsplan en de verleende omgevingsvergunningen opgenomen had moeten worden?

Dat is inderdaad het oordeel van de Raad van State. Zie voor onze reactie de Raadsinformatiebrief.

6. Zo ja, waarom is dit destijds niet onderkend?

Of was het college in de veronderstelling dat, ondanks de ingediende zienswijzen onder thema T, het maken van afspraken hierover in een anterieure overeenkomst voldoende zou zijn? Zo ja, op grond waarvan is die inschatting dan gemaakt?

Het College was van mening dat aan de bedoelde voorwaarde (op grond van de Verordening Ruimte) inzake financiële zekerheid werd voldaan door middel van de gemaakte contractuele afspraken. Opnemen van een dergelijke afspraak in het bestemmingsplan was niet gebruikelijk. Daarover heeft destijds overleg met de Provincie plaatsgevonden. Die was dezelfde mening toegedaan en had dit dan ook niet opgenomen in Windpark A16 waarvan zij zelf de trekker was. De provincie heeft op dit punt daarom geen zienswijze ingediend naar aanleiding van het ontwerp-bestemmingsplan. Pas in de uitspraak over windpark Veghel op 21 april 2021 heeft de Raad van State (uitspraaknummer ECLI:NL:RVS:2021:857) expliciet geoordeeld dat deze voorwaarde uit de provinciale verordening nadrukkelijk in de omgevingsvergunning moet worden opgenomen. Het (gerechtelijk) onderzoek over de beroepen over windpark Elzenburg de Geer was toen al enkele maanden gesloten.

7. Heeft de provincie destijds ook een zienswijze ingediend en zo ja had dat dan ook betrekking op de tijdelijkheid van het windmolenpark en de financiële

zekerheidsstelling? Zo nee, heeft de provincie hier op een andere manier/moment een signaal over afgegeven?

De provincie heeft naar aanleiding van het ontwerpbestemmingsplan enkele zienswijzen ingediend maar deze gingen niet over de tijdelijkheid van het windmolenpark en financiële zekerheid vanwege de verwijderings- en herstelverplichting na afloop van de vergunningstermijn. Hoewel de Raad van State nu anders heeft geoordeeld, heeft de provincie nogmaals aangegeven dat de anterieure overeenkomst gelet op de Wro voldoende waarborgen biedt om dit publiekrechtelijk te borgen. De Raad van State oordeelt anders.

8. Hoe gaat het college de financiële zekerheidsstelling nu repareren? Moeten het bestemmingsplan en de verleende omgevingsvergunningen daarvoor aangepast worden?

Zie de Raadsinformatiebrief.

9. Hoe moeten wij de zin lezen dat "In artikel 3.37, tweede lid, van de Interim Omgevingsverordening is bepaald dat nieuwvestiging van windturbines in landelijk gebied alleen is toegestaan met een omgevingsvergunning waarbij door toepassing te geven aan artikel 2.12, eerste lid, aanhef en onder a, onder 2 of 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, wordt afgeweken van een bestemmingsplan? En ziet dit dan ook toe op de plannen voor windturbines in de Duurzame Lithse Polder, omdat daar ook sprake is van landelijk gebied?

In vervolg op de raadsinformatiebrief is het volgende van belang. Ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan voor windpark Elzenburg de Geer bepaalde de provinciale verordening nog niet dat windparken *uitsluitend* met een tijdelijke omgevingsvergunning mogelijk gemaakt konden worden. Dat is inmiddels wel het geval. Bovendien was het (nu vernietigde) tijdelijke bestemmingsplan in het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet aangewezen als tijdelijk bestemmingsplan met een voorlopige bestemming voor windturbines. Zo kon qua tijdelijkheid en voorlopige bestemming van de Wro worden afgeweken. De nieuwe provinciale regels over het werken met een tijdelijke omgevingsvergunning voor windparken gelden nu ook voor andere vergelijkbare initiatieven in landelijk gebied, zoals bij ons de Duurzame Polder en windparken elders in Brabant.

10. Lezen wij het goed dat de gemeenteraad zelf, gezien de gewijzigde provinciale verordening, in een bestemmingsplan niet zal mogen voorzien in (de ingebruikname van) windturbines en een dergelijk gebruik dient te worden uitgesloten? En dat alleen het College hiertoe middels een afwijkingsvergunning kan besluiten?

Dat is correct. In de raadsinformatiebrief hebben wij uitgelegd dat slechts na aanpassing van de verordening alsnog de windturbines via een bestemmingsplan kunnen worden toegestaan.

11. Zo ja, is het college voornemens om dat dan te gaan doen?

Zie de Raadsinformatiebrief.

12. Zijn er vanwege de inmiddels geldende Interim Omgevingsverordening nog meer aanpassingen nodig?

Zie de Raadsinformatiebrief.

13. Hoe lang denkt het college nodig te hebben om tegemoet te komen aan de uitspraak van de Raad van State?

Zie de Raadsinformatiebrief.

14. Escoss / De Wachtmeester en Raedthuys zijn beide initiatiefnemer voor de exploitatie van twee van de windmolens op Elzenburg De Geer. Wat betekent de uitspraak van de Raad van State voor de haalbaarheid van hun exploitatie?

Wij hebben hierover met beide partijen gesproken. Zij hebben aangegeven dat vertraging hun business case raakt. De telkens uitgestelde behandeling van de RvS heeft al voor forse vertraging gezorgd. Voor de levensvatbaarheid van het windpark is het belangrijk dat initiatiefnemers zo snel mogelijk tot de bouw kunnen overgaan. Dit mede met het oog op het behoud van de SDE + subsidie en van de gereserveerde netwerkcapaciteit. Uiteraard hebben wij ons voorstel aan hen voorgelegd. Zij vertrouwen op deze aanpak.

15. Wat is de peildatum voor de vereiste termijn van minimaal 25 jaar? Is dit de datum waarop de omgevingsvergunningen zijn verleend of gaat dat pas op een later moment in, bijvoorbeeld vanaf de ingebruikname? Heeft uitspraak van de Raad van State gevolgen voor de exploitatietermijn van maximaal 25 jaar? Het proces heeft immers al vertraging opgelopen, omdat het twee heeft geduurd voordat de Raad van State tot een uitspraak is gekomen.

De tijdelijkheid van 25 jaar van de omgevingsvergunningen voor windparken betreft op grond van de provinciale Interim Omgevingsverordening de zogenaamde maximale gebruikstermijn. Met andere woorden: de termijn begint te lopen zodra de vergunning in werking treedt omdat deze dan formeel gebruikt mag worden. Dat heeft echter gevolgen voor de exploitatietermijn omdat de windturbines in de regel pas gebouwd zullen worden na *financial close* en daarvoor is normaliter een onherroepelijke vergunning nodig. De beroepstermijn gaat dus ten koste van de exploitatietermijn.

16. Wat betekent de vertraging voor de toegekende SDE subsidie? We hebben begrepen dat om aanspraak te mogen maken op de SDE subsidie de windmolens voor een bepaalde datum moeten draaien. Is die datum nog haalbaar?

Van De Wachtmeesters en Pure Energie hebben wij begrepen dat vanwege de SDE subsidie het windpark eind 2023 respectievelijk januari 2024 moet draaien. Afhankelijk van nieuwe (planologische en vergunning)besluiten voor het windpark en een eventuele beroepsprocedure is de tijdsdruk hoog. Er moet immers ook rekening worden gehouden met tijd om het windpark te bouwen.

17. Wat betekent deze vertraging voor de haalbaarheid van de exploitatie in relatie tot mogelijk stijgende kosten voor de realisatie van een windmolenpark?

Als de initiatiefnemers vanwege verdere vertraging te maken krijgen met (extra) stijgende kosten zet dat de exploitatie vanzelfsprekend verder onder druk. Zie tevens het antwoord op vraag 14.

18. De Escoss / De Wachtmeesters hebben gedurende het proces tot nu toe al geïnvesteerd wat betreft tijd en geld. Lokale ondernemers hebben via De Wachtmeesters geïnvesteerd in de vorm van voorfinanciering. Onder andere omdat Enexis aangaf dat er anders de komende jaren geen mogelijkheid zou zijn tot netaansluiting, expertise moest worden ingehuurd etc. Levert de uitspraak van Raad van State financiële problemen op voor De Wachtmeesters? Zo ja, is het college bereid om over te gaan tot ondersteuning?

In hoeverre er financiële problemen zijn hangt af van het verdere verloop. Zie daarvoor de Raadsinformatiebrief.

19. Is het college bereid in gesprek te gaan met Enexis en de ontwikkelaars voor het behoud van de benodigde netwerkcapaciteit? En indien nodig de aanlegkosten van de netwerkaansluitingen voor te financieren?

Indien nodig zijn zowel het College als de Provincie, die tevens grootaandeelhouder is, met Enexis in gesprek te gaan. Vooralsnog speelt dit niet.

20. Is het college bereid om te verkennen of kan worden meegewerkt aan grootschalige pv op land (met dubbelgebruik) op omringende percelen zodat er snel invulling gegeven kan worden aan het aanleggen en gebruiken van de netwerkcapaciteit? Hiermee zouden doorlopende kosten van de kabel alsmede andere investeringen die door De Wachtmeesters al zijn gedaan terugverdiend kunnen worden. Daarnaast doet het recht aan de wensen van de vele inwoners van de gemeente Oss die graag duurzame energie willen en hebben ingetekend op de obligaties van het windpark.

Dit is niet aan de orde. Zie de Raadsinformatiebrief.

Wij wijzen erop dat dit strijdig zou zijn met het eerdere Raadsbesluit inzake zonnevelden. Bovendien leert de ervaring dat ook zonnevelden lange tijd vragen van voorbereiding en definitieve besluitvorming en dat de netwerkproblematiek niet bevorderlijk werkt.

21. Kan het college een inschatting geven van wat de uitspraak van Raad van State doet met de slagvaardigheid van Escoss / De Wachtmeesters?

Onverminderd de antwoorden op vraag 14 en 17 gaan wij er vooralsnog van uit dat Escoss / De Wachtmeesters nog steeds slagvaardig verder kunnen.

22. Zijn er afspraken gemaakt tussen Escoss / De Wachtmeesters voor het geval een negatieve uitspraak van Raad van State voor vertraging zou zorgen?

Nee, zie de Raadsinformatiebrief.

23. Wat betekent de uitspraak van de Raad van State en de mogelijke vertraging voor het duurzaamheidsfonds?

Dit is afhankelijk van de uitkomst van de reparatiemaatregel. In elk geval zal dat later 'gevuuld' gaan worden met opbrengsten uit windpark Elzenburg de Geer. Dit heeft gevolgen voor de financiering van de energietransitie uit het Duurzaamheidsfonds waar we tot voor kort van uitgingen.

24. Mag gezien de vertraging die gaat ontstaan en de eis van vergunbaarheid voor 2025, het windmolenpark op Elzenburg- de Geer nog meegeteld worden voor de RES-opgave waar de gemeente Oss zich aan gecommitteerd heeft?

De status van windpark Elzenburg de Geer verandert van vergund project naar project in de pijplijn voor de RES-monitor. Het eventueel niet-doorgaan van windpark Elzenburg/de Geer heeft forse consequenties voor onze resterende RES-opgave.

25. In hoeverre en in welke mate kan een vertraging de herijking van de RES-opgave op 01 januari 2022 beïnvloeden?

De RES-opgave van de gemeente Oss verandert met de uitspraak van de Raad van State niet. De gemeenteraad heeft op 28 januari 2021 bij het besluit over de Duurzame Polder bepaald "vooralsnog uit te gaan van de op te wekken resterende RES-opgave in 2030 van 0,59 PJ en tot herijking van de restant RES-opgave per 1 januari 2022 waarin alle projecten die gerealiseerd zijn of waarbij concreet zicht is op realisatie en meetellen voor de opwekopgave worden meegenomen conform de rekenmethodiek van NP RES".

26. Zijn er als gevolg van de uitspraak van de Raad van State en gezien de RES-opgave, nu mogelijk meer windmolens in de Duurzame Lithse Polder nodig? Of zou een

heroverweging van het beleid m.b.t. de grootschalige opwek van zonne-energie hier (voor een deel) in kunnen voorzien?

Dit speelt vooralsnog niet. Zie de Raadsinformatiebrief.

27. Op welke manier wordt de gemeenteraad betrokken in het verdere proces en welke rol zou de gemeenteraad daar in kunnen hebben?

Zie de Raadsinformatiebrief.

28. Hoe snel kunnen de reparaties opnieuw in de procedure worden gebracht? Komt de eerstvolgende raadsvergadering op 07 oktober 2021 tijdig genoeg, om met zo min mogelijk vertraging tegemoet te komen aan de uitspraak van de Raad van State en op die manier grotere problemen te voorkomen? Of kan er, gezien de uitspraak van de wethouder om zo snel mogelijk na het reces bij de raad terug te komen met het vervolg, een extra raadsvergadering worden belegd in de 1e helft van september?

Zie de Raadsinformatiebrief.

29. Is het vanuit juridisch oogpunt mogelijk dat de provincie de verordening dusdanig aanpast dat een nieuw bestemmingsplan en de nieuwe omgevingsvergunningen maar één keer behandeld hoeven te worden in de gemeenteraad? Zo ja, is het college bereid om hierover in overleg te gaan met de provincie?

Zie de Raadsinformatiebrief.

30. Kan er met de bezwaarmakers worden gesproken om te voorkomen dat ze opnieuw in beroep gaan bij de Raad van State?

Dat kan, maar het recht om in beroep te gaan kan door de gemeente niet worden beperkt. De ontwikkelaars hebben meer mogelijkheden om hier onderling met bezwaarmakers eventueel afspraken over te maken.

31. Is er een mogelijkheid om bij de Raad van State voor elkaar te krijgen dat een nieuw beroep met voorrang wordt behandeld?

Evenals bij de afgelopen beroepsprocedure is de enige mogelijkheid om regelmatig bij de Raad van State aan te dringen op een voortvarende behandeling gelet op de betrokken belangen. Bij Crisis- en herstelwetprojecten zoals deze geldt wettelijk een beslistermijn voor de rechter van 6 maanden. Die is echter niet afdwingbaar.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Oss

De secretaris,

Drs. H. Mensink

De burgemeester,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Buijs-Glaudemans', written over the printed name.

Drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans